ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

ПЕРАПЫНАК СКОНЧАНЫ

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ адзначыў, што наша краіна закупляе ў Чэхіі ў два разы больш, чым яна ў нас. Пры гэтым спікер падкрэсліў, што выраўноўваць гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва неабходна без нейкіх абмежаванняў, а з дапамогай канкурэнтаздольнай прадукцыі.

Фота БелТА.

Сёння Чэхія ўваходзіць у дваццатку асноўных гандлёвых партнёраў краіны. Летась аб'ём тавараабароту павялічыўся на 4,8 % — да $290,2 млн. У Беларусь за мінулы год прыйшло $47,7 млн чэшскіх інвестыцый. Па даных Нацыянальнага статыстычнага камітэта, у нашай краіне зарэгістравана 106 прадпрыемстваў з чэшскім капіталам (без уліку акцыянерных таварыстваў).

Міхаіл Мясніковіч лічыць, што міжпарламенцкае супрацоўніцтва з чэшскімі партнёрамі павінна быць больш дынамічным. «Свайго роду каталізатарам могуць быць групы дружбы, якія створаны ў парламентах нашых краін», — адзначыў старшыня Савета Рэспублікі. Гэта датычыцца і іншых напрамкаў. «Нам трэба актыўней выкарыстоўваць магчымасці міжнародных пляцовак, двухбаковых кантактаў. У нас вельмі многа ёсць і можа быць сумесных цікавых праектаў і ініцыятыў», — сказаў спікер.

Таксама, на думку старшыні Савета Рэспублікі, Чэхія можа больш актыўна выкарыстоўваць магчымасці Беларусі як члена ЕАЭС. Міхаіл Мясніковіч канкрэтызаваў, што беларускі бок хацеў бы бачыць чэшскіх партнёраў, інвестараў для таго, каб ствараць сумесны бізнес. Ён прапанаваў пашырыць дагаворна-прававую базу. Зараз на разглядзе знаходзіцца амаль дзясятак пагадненняў. Міхаіл Мясніковіч таксама заўважыў, што эфектыўнасць павінна быць не толькі на паперы.

— Заявы аб адыходзе ад глабальнай ці рэгіянальнай эканамічнай інтэграцыі — гэта сур'ёзная пагроза для многіх эканомік, асабліва для малых і сярэдніх, да якіх адносімся мы з вамі. Вядома, трэба ў тым ліку заканадаўчымі інструментамі дабівацца, каб транснацыянальныя карпарацыі не выкарыстоўвалі сваё манапольнае права на глабальных і рэгіянальных рынках. Але ў прынцыпе праз інтэграцыю магчыма вырашаць больш задач, у тым ліку для нацыянальных эканомік. Лепш дрэнная інтэграцыя, чым гандлёвая вайна, — лічыць старшыня Савета Рэспублікі. Таксама Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што беларускі бок выступае за актыўнае эканамічнае і палітычнае супрацоўніцтва з аб'яднанай Еўропай.

Старшыня Камітэта па замежных справах, абароне і бяспецы Францішак Бублан, які ўзначаліў дэлегацыю Сената парламента Чэхіі, пагадзіўся, што зносіны паміж дзвюма краінамі ў мінулым былі не дастаткова актыўныя. У тым ліку і чэрвеньскі візіт сведчыць пра тое, што настаў час гэта змяніць. Тым не менш, на думку спадара Бублана, не трэба быць занадта песімістычнымі, бо існуе цэлы шэраг сумесных прадпрыемстваў. Старшыня камітэта адзначыў, што для Чэхіі таксама актуальная тэма дыверсіфікацыі экспарту, бо 80 % ідзе ў краіне Еўропы, галоўным чынам — у Германію. Акрамя таго, на яго думку, паміж Беларуссю і Еўрасаюзам не хапае рамачнага пагаднення, якое б узмацніла прававую базу.

* * *

Супрацоўніцтву Беларусі і Чэхіі ў галіне высокіх тэхналогій будуць спрыяць парламентарыі. Аб гэтым журналістам заявіў **старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАХМАНАЎ** па выніках сустрэчы з дэлегацыяй Сената парламента Чэшскай Рэспублікі, якая адбылася напярэдадні.

Парламентарый адзначыў, што на сустрэчы былі намечаны перспектыўныя кірункі для работы — напрыклад, фармацэўтыка, таксама бакі звярнулі ўвагу на развіццё адносін у галіне высокіх тэхналогій, паколькі гэта ключавое пытанне для абедзвюх краін.

Па словах сенатара, Беларусь і Чэхія будуць знаходзіць такія формы ўзаемадзеяння, якія дадуць магчымасць забяспечыць збліжэнне пазіцый не толькі нашых краін, але і тых саюзаў, у якіх удзельнічаюць абедзве дзяржавы. Ён таксама дадаў, што паколькі ў нашу краіну прыбылі высокапрафесійныя парламентарыі, якія займаюць высокія пазіцыі ў чэшскім парламенце, беларускі бок спадзяецца на пазітыўныя вынікі. «Мы пастараемся не ўпусціць новыя магчымасці для таго, каб надаць дынаміцы незваротны характар», — дадаў Сяргей Рахманаў.

Надзея АНІСОВІЧ, Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

НАД ЧЫМ ПРАЦУЕМ

БЕЗ ХІМІІ

Яшчэ параўнальна нядаўна размовы журналістаў пра арганічную сельскую гаспадарку не падтрымлівалі ў нашай краіне ні вучоныя, ні аграрыі. Спасылаліся на тое, што ўраджайнасць такой прадукцыі значна ніжэйшая, а цана на яе занадта вялікая. А гэта, маўляў, не адпавядае не толькі інтарэсам вытворцаў, але і ў цэлым дзяржаўнай палітыцы: прадукты павінны быць у першую чаргу даступныя, і, што не менш важна, — у дастатковай колькасці. Пры гэтым, канешне, яны павінны быць бяспечныя, што цалкам дасягальна, калі строга прытрымлівацца тэхналогій у аграхіміі.

Фота ўзята з сайта фермерскай гаспадаркі «СідСад» (вёска Дашкі Мінскага раёна).

На гэтым размовы пра арганічнае землекарыстанне, як правіла, заканчваліся. Аднак працэс усё ж такі ішоў. Напэўна, сапраўды, у сучасным свеце немагчыма не патрапіць пад уздзеянне сусветных тэндэнцый і рухацца адасобленым шляхам. Цяпер мы можам сказаць, што арганічныя прадукты сталі рэальнасцю ў нашым жыцці. Праект Закона «Аб вытворчасці і абарачэнні арганічнай прадукцыі» прыняты ў першым чытанні, і цяпер у Палаце прадстаўнікоў вядзецца работа па яго ўдасканаленні.

«Сацыяльная накіраванасць развіцця нашай дзяржавы, дзе ў аснове ўсяго стаіць чалавек і яго здароўе, а таксама выгаднае геаграфічнае размяшчэнне нашай краіны — у цэнтры Еўропы, прадвызначылі далучэнне Беларусі да агульнага сусветнага працэсу развіцця арганічнай вытворчасці», — растлумачыў змену трэнду **Сяргей ЛІЦВІН, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па аграрнай палітыцы,** які адказвае за работу над названым законапраектам.

Дакумент быў унесены ў парламент Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь у канцы лістапада мінулага года. Яго распрацоўшчыкі паставілі перад сабой наступныя мэты: развіццё вытворчасці арганічнай прадукцыі, забеспячэнне насельніцтва такой прадукцыяй і яе экспарт, а таксама захаванне і рацыянальнае выкарыстанне прыродных рэсурсаў пры названай вытворчасці.

Трэба сказаць, што спробы (і досыць паспяховыя) па вырошчванні арганічных прадуктаў у Беларусі ажыццяўляюцца ўжо другое дзесяцігоддзе, але адносіны, якія пры гэтым узнікаюць паміж ўсімі ўдзельнікамі працэсу, уключаючы спажыўцоў, дагэтуль не рэгулююцца ніякімі спецыяльнымі актамі заканадаўства.

«У 2006 годзе гаспадарчае падраздзяленне беларуска-германскага сумеснага дабрачыннага прадпрыемства «Надзея XXI стагоддзе» стала першай таварнай вытворчасцю экалагічна чыстай прадукцыі, хоць пры яе вырабе не выконваюцца цалкам стандарты Міжнароднай федэрацыі арганічнага сельскагаспадарчага руху (IFOAM) па вырошчванні, захаванні і перапрацоўцы, — паведаміў Сяргей Ліцвін. — У 2012 годзе Саветам

Міністраў быў прыняты План выканання мерапрыемстваў па арганізацыі выпуску прадукцыі арганічнага земляробства. Гэты дакумент і актыўнасць грамадскіх арганізацый Беларусі падштурхнулі развіццё арганічнай сельскай гаспадаркі ў нашай краіне».

З таго часу некаторыя фермеры, уладальнікі прысядзібных участкаў і сельскагаспадарчыя арганізацыі пачалі вырошчваць прадукцыю без выкарыстання хіміі і ўпэўніліся, што прадукт гэты запатрабаваны, асабліва за мяжой, дзе людзі знаёмыя з такім таварам.

Ужо ў 2013 годзе дэпутацкая група «Ініцыятыва» склала план па вывучэнні пытанняў вытворчасці арганічнай прадукцыі, а пазней прапанавала распрацоўку праекта адпаведнага закона. Праз тры гады канцэпцыя законапраекта была ўзгоднена з Прэзідэнтам. У свабодным доступе праект закона размешчаны на сайце Мінсельгасхарча.

У дакуменце прапісаны патрабаванні да працэсаў вытворчасці і абарачэння арганічнай прадукцыі, называюцца забароненыя пры гэтым сродкі і метады. Напрыклад, забараняюцца выкарыстанне хімічных угнаенняў і сродкаў абароны раслін, генна-інжынерна-мадыфікаваных арганізмаў, сумесная перапрацоўка арганічнай і неарганічнай прадукцыі.

Дакумент прадугледжвае ўвядзенне добраахвотнай сертыфікацыі арганічнай прадукцыі і працэсаў яе вытворчасці. Пры наяўнасці такога сертыфіката вытворцы атрымаюць права наносіць знак «Арганічны прадукт» на спажывецкую і транспартную ўпакоўку.

«Толькі на заканадаўчай аснове можна развіваць добрасумленную вытворчасць і гандаль арганічнай прадукцыяй, у тым ліку абараніць правы спажыўцоў ад падробак, — упэўнены дэпутат, які курыруе законапраект. — Да таго ж адсутнасць у нас нарматыўнага прававога рэгулявання ў галіне арганічнай сельскай гаспадаркі не дазваляе Беларусі паўнавартасна прадстаўляць сябе на міжнародным рынку».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Сёння ў Беларусі налічваецца 20 найбуйнейшых вытворцаў арганічнай прадукцыі: фермерскія гаспадаркі, асабістыя падсобныя гаспадаркі, сельскагаспадарчыя і іншыя арганізацыі. Яны вырошчваюць агародніну і ягады, збожжавыя культуры на прыкладна 1380 га сертыфікаванай ворнай зямлі. Усяго ў краіне сертыфікавана 1,5 тыс. га зямлі. Яшчэ шэсць буйных экспарцёраў бярозавіку, зёлак і лясных ягад маюць 2742 га сертыфікаваных зямель па вырошчванні дзікарасаў.

У нашай краіне зарэгістраваны сем акрэдытаваных у ЕС арганізацый па выдачы сертыфікатаў на вытворчасць арганічнай прадукцыі.

Фестываль, які збліжае

Сёлетні міжнародны фестываль дзіцячай творчасці «Залатая пчолка» сабраў 600 прадстаўнікоў з пяці краін — Беларусі, Расіі, Балгарыі, Малдовы, Украіны. І хоць свята песеннае і да таго ж дзіцячае, яно прыцягвае ўвагу і дзелавых колаў, у складзе дэлегацый яго наведваюць прадстаўнікі пасольстваў.

— Мы даём магчымасць нашым высокім гасцям наведаць прамысловыя прадпрыемствы, пазіцыянуем эканамічны складнік нашага раёна, — адзначае **першы намеснік старшыні Клімавіцкага райвыканкама Дзмітрый МАРЦІНОВІЧ.** — Толькі дзякуючы фестывалю наш раён ведаюць як мінімум 23 краіны свету. Клімавічы пастаянна кантактуюць з трыма расійскімі гарадамі — Суражам, Рослаўлем, Шумячамі. Штогод дапамагаем расіянам прыбіраць ураджай збожжавых. Летась, напрыклад, туды выязджалі чатыры камбайны. Сваю прадукцыю ў гэтыя раёны пастаянна вывозіць Клімавіцкі камбінат хлебапрадуктаў, на рынку ў Рослаўлі ёсць яго гандлёвыя пункты.

А нядаўна ў раён прыйшоў літоўскі капітал. Вядомая кампанія ARVI збіраецца тут не толькі рэалізаваць свой праект (на 50 мільёнаў долараў) па наладжванні вытворчасці мяса індычкі, але і выступіць на наступны год адным са спонсараў дзіцячага фестывалю. Сваю лепту ўносяць і ганаровыя грамадзяне Клімавіч, якія нарадзіліся ў раёне, імя зрабілі ў Расіі. Генерал-лейтэнант з Масквы Васіль Чэмісаў пабудаваў храм на сваёй малой радзіме ў аграгарадку Звянчатка, што на мяжы з Расіяй. А акадэмік Расійскай акадэміі прыродазнаўчых навук Мікалай Крупінін, які зараз жыве ў Ханты-Мансійску, стварыў мемарыял на месцы ўжо не існуючай вёскі Саўна, дзе нарадзіўся. Гэта населены пункт, з якога ў 1943 годзе пачалося вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Нэлі ЗІГУЛЯ.